

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 16P/53/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316202976
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Jakubovič
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2016:2316202976.3

Uznesenie

Okresný súd Galanta, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: E. R., nar. X.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, dieťa rodičov - matky: Ľ. R., nar. XX.X.XXXX, bytom Ž.L. XXXX/XX, J., a otca: E. R., nar. X.X.XXXX, bytom G. XX/XX, J., o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia sa zamieta.

odôvodnenie:

Matka sa svojím návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 19.2.2016, domáhala úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Návrhom, ktorý bol doručený tunajšiemu súdu dňa 6.7.2016, sa matka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zakázal styk otca s maloletým dieťaťom. Svoj návrh odôvodňovala incidentom, ktorý sa odohral dňa 2.7.2016 pri poslednom stretnutí otca s maloletým dieťaťom. Podľa tvrdení matky, otec si zobral maloleté dieťa na ruky a začal matku verbálne napádať, ponižoval ju na verejnosti, pričom maloletému rozprával, že je chudáčko, lebo jeho matka je hnusná a falošná. Keď matka upozornila otca, že zavolá políciu, otec zareagoval tak, že začal s maloletým dieťaťom utekať, pričom matka ho dostihla až o ulicu ďalej kde sa zastavil preto, lebo maloletý začal plakať. Matka pritom zavolala hliadku štátnej polície, zobrala maloletého z rúk otca, pričom otec naďalej pokračoval vo svojom hrubom správaní. Vyhrážal sa matke, že jej urobí zo života peklo. Keď matka nechcela maloletého otcovi dať, ten začal byť agresívny, začal jej vykrúcať ruky a kričal na ňu. Matka uviedla, že sa s maloletým schovala do blízkej cukrárne, pričom celý incident sledovali aj svedkovia, ktorí jej pomohli do príchodu polície. Matka poukázala na to, že otec maloletého je emocionálne nestabilný a má problémy so sebaovládaním, ktoré vedú až k agresivite, je nezodpovedný a nikoho nerešpektuje, pričom jeho nevhodné, vulgárne a agresívne správanie v prítomnosti maloletého nepriaznivo vplýva na zdravý vývoj maloletého dieťaťa. Matka mala podozrenie, že otec užíva drogy.

Súd sa oboznámil s obsahom spisu, najmä s návrhom matky na začatie konania, dôkazmi priložených matkou k návrhu, uznesením tunajšieho súdu zo dňa 11.3.2016, č.k. 16P/53/2016-21 a so správou kolízneho opatrovníka o prešetrených pomeroch a zistil nasledovný skutkový stav:

Maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov. Doposiaľ k dieťaťu neboli upravené rodičovské práva a povinnosti. Tunajší súd uznesením zo dňa 11.3.2016, č.k. 16P/53/2016-21 nariadil neodkladné (predbežné) opatrenie, ktorým sa maloleté dieťa ponechalo v starostlivosti matky a upravil sa styk otca s maloletým dieťaťom tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletým dieťaťom každý párný týždeň v sobotu od 12:00 hod. do 14:00 hod., a to len za prítomnosti matky maloletého dieťaťa.

Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 22.7.2016 súd zistil, že sa dňa 13.7.2016 vykonalo šetrenie v domácnosti matky. Z predmetnej správy vyplýva, že matka býva v štvorizbovom dome, ktorý je

vo výlučnom vlastníctve starej matky maloletého dieťaťa. Matka má spolu s maloletým k dispozícii samostatnú izbu. Pri šetrení matka poukázala na to, že má neustále problémy s otcom maloletého, ktorý podľa slov matky je agresívny a neustále jej hrubo nadáva, a to aj v prítomnosti maloletého. Pri hádkach bola vždy privolaná hliadka OO PZ Sereď alebo hliadka mestskej polície. Podľa názoru matky, agresívne správanie otca pravdepodobne súvisí s užívaním drog. Zo správy ďalej je zrejmé, že kolízny opatrovník sa snažil vykonať šetrenie aj na strane otca, avšak bezúspešne, nakoľko otec maloletého s ním spätne neskontoval.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p., pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 324 ods. 2 C.s.p., na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

Podľa § 324 ods. 3 C.s.p., neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 C.s.p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

- a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,
- b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,
- c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,
- d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,
- e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,
- f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,
- g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,
- h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

Podľa § 329 ods. 1 C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Podľa § 329 ods. 2 C.s.p., pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 330 ods. 1 C.s.p., súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

Podľa § 330 ods. 2 C.s.p., ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

Podľa § 360 ods. 1 C.m.p., neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Jedným z procesných inštitútov, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam je neodkladné opatrenie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť však osvedčený. Už v návrhu na jeho vydanie musí byť zrejmé trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musia byť opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov a skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní. Aj pri splnení formálnych predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia súd musí zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov konania alebo tretích osôb. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia.

Jednou zložkou rodičovských práv a zároveň aj prostriedkom k zaisteniu spoluúčasti rodiča na výchove maloletých detí, k udržiavaniu rodičovského vzťahu a k upevňovaniu citového puta je aj osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom, ktoré rodič nemá vo svojej starostlivosti. Úlohou rodiča, ktorý nemá maloleté dieťa vo svojej starostlivosti je, aby pri styku uplatňoval svoju rolu vo výchove dieťaťa len pozitívnym spôsobom. Výnimkou zo všetkých pravidiel o povinnosti dbať na pravidelný kontakt rodiča s dieťaťom je prípad, keď záujem dieťaťa vyžaduje, aby bolo dočasne stretávanie s jedným z rodičov obmedzené alebo úplne zakázané. Pojem záujem dieťaťa nemožno chápať zužujúco len ako záujem na zdravom vývoji dieťaťa, avšak je potrebné ho chápať extenzívne. Záujmom dieťaťa sa rozumie predovšetkým to, aby dieťa vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie a aby aj výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva, vyplývajúce z Dohovoru o právach dieťaťa a tiež z ďalších právnych predpisov. Obmedziť, resp. zakázať styk dieťaťa s rodičom je v záujme dieťaťa v zmysle jeho extenzívneho výkladu v prípade, ak rodič napríklad ohrozuje mravnosť dieťaťa a spôsobom svojho života nie je vhodným životným príkladom pre dieťa. Dôvodom na zákaz styku môže byť potenciálna ujma na fyzickom zdraví dieťaťa, ujma na psychickom zdraví dieťaťa a ujma v inej než zdravotnej oblasti (morálna, osobnostná a pod.). Fyzické zdravie dieťaťa reprezentuje jeho telesná integrita a psychické zdravie charakterizuje duševná pohoda dieťaťa, k narušeniu duševnej pohody dieťaťa dôjde v prípade, ak rodič vykonáva svoje rodičovské práva psychicky škodlivým spôsobom, čo narušuje zdravý vývoj osobnosti dieťaťa. Prípacom kedy obmedzením alebo zákazom styku súd chráni iný než zdravotný záujem dieťaťa je prípad, keď je rodič svojím spôsobom života pre dieťa nesprávnym príkladom, ak marí správne výchovné prostredie druhého rodiča a podobne.

Vychádzajúc z uznesenia Krajského súdu v Trnave č. k. 24CoP/46/2014 - 140 zo dňa 8.7.2015 po rozpade rodiny s maloletými deťmi nielen etika príbuzenských vzťahov, ale aj zákon zaväzuje deti k povinnosti svojich rodičov ctíť a rešpektovať, kým rodičovská zodpovednosť (za riadnu výchovu detí) je prikázaná obojom rodičom; preto takisto, pokiaľ nie sú zistené také skutočnosti, ktoré by viedli k pozastaveniu výkonu rodičovskej zodpovednosti, niet (ani pri plnom rešpektovaní práv maloletých detí) zákonného, o to menej ústavného právneho dôvodu na to, aby rodičovi, v ktorého priamej starostlivosti maloleté dieťa nie je, bol styk s ním zakázaný, resp. neprimerane obmedzený (viď napr. nález Ústavného súdu ČR z 24. septembra 1998, sp. zn. III. ÚS 125/98). Podľa konštantnej súdnej judikatúry (napríklad rozhodnutie Ústavného súdu SR, sp. zn. III. ÚS 209/2004) súd nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia dať odpovede na úplne všetky otázky (resp. námietky) nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, najmä vzhľadom na charakter inštitútu predbežného opatrenia.

Súd sa po oboznámení s návrhom matky maloletého dieťaťa na nariadenie predbežného opatrenia a po posúdení všetkých predložených dokladov a skutočností zistených zo spisových materiálov nemal za dostatočne osvedčené, že v danom prípade je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by otcovi zakázal styk s maloletým dieťaťom, a to ani napriek vyjadreným obavám matky k nepredvídateľnému správaniu sa otca. Vykonaným dokazovaním doposiaľ nebol nijako osvedčený dôvod úplného zákazu styku otca s maloletým dieťaťom. Zákaz styku rodiča s dieťaťom bez osvedčenia základných skutočností odôvodňujúcich takýto významný zásah do výkonu rodičovských práv, nie je podľa názoru súdu v súlade so záujmami maloletého dieťaťa. Súd však poznamenáva, že všetky matkou tvrdené skutočnosti bude skúmať a dokazovať v konaní vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje (§ 357 písm. d) CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 360 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitosti podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno napadnúť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 231/1995 Z.z.).

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.